

17.4.2018

Liikenne- ja viestintäministeriö
Erik Asplund

Lausuntopyyntö LVM/145/03/2018

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun valtioneuvostonasetuksen muuttamisesta

Liikennevakuutuskeskuksen yhteydessä toimiva Onnettomuustietoinstituutti OTI on perehtynyt luonnokseen ja kiittää mahdollisuudesta kommentoida luonnosta. OTI:lla ei ole yksityiskohtaista huomautettavaa luonnoksessa esitettyihin mittoihin ja massoihin tai ajoneuvoyhdistelmien tyyppeihin. OTI:n tiedossa ei ole merkittäviä koekäytössä oleviin raskaisiin tai massoiltaan tai mitoiltaan korotettuihin yhdistelmiin liittyviä ongelmia, joissa korotetut mitat ja massat olisivat oleellisesti vaikuttaneet onnettomuuden syntyyn tai seurauksiin.

Raskaille ajoneuvoille tapahtuneiden onnettomuuksien tutkinnoissa on vuosien aikana tunnistettu useita ajoneuvon massasta tai mitoista riippumattomia riskitekijöitä, joita on esiintynyt jo ns. perustilanteessa. Ajoneuvojen massojen kasvaessa on huomioitava, että mahdollisen onnettomuuden sattuessa niiden liike-energia ja siten tuhovoima on aikaisempaa suurempi. Lisäksi ajoneuvojen tekniikkaan kohdistuu suurempia rasituksia. Onnettomuuksien ennaltaehkäisemiseen on ajoneuvojen mittojen ja massojen kasvaessa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Alla valikoituja havaintoja yleisistä riskitekijöistä:

- Kytkenälaitteiden kuluneisuus ja muut tekniset viat sekä niistä seuranneet perävaunujen irtoamiset.
  - Massojen kasvaessa kytkenälaitteisiin kohdistuu suurempia rasituksia. On huolehdittava siitä, että kytkenälaitteiden tekniseen kuntoon ja kestävyyteen liittyvät vaatimukset vastaavat niiden todellista kuormitusta. Myös teknisen kunnon valvontaa on lisättävä ja kehitettävä.
- Kuljettajan väsyneisyydestä tai sairauksista johtuva ajokunnon heikentyminen.
- Ajoneuvokohtaisia tai tiekohtaisia rajoituksia korkeammat ajonopeudet sekä liian korkeat tilannenopeudet.
- Nopeudenrajoittimien manipuloinnit.
- Kuorman puutteellinen kiinnitys ja kuormaus.

17.4.2018

- Kuormaa ei ole kiinnitetty riittävällä määrällä kiinnitysvälineitä, riittävän vahvoilla kiinnitysvälineillä tai kuorma on sijoitettu paikoillaan pysymisen ja sitomisen onnistumisen kannalta väärin.
- Itsetuhotarkoituksessa tehdyt raskasta ajoneuvoa päin törmäämiset.
  - Keulatörmäys on vaurioittanut useissa tapauksissa raskaan ajoneuvon ohjauslaitteita, jolloin ajoneuvon ohjattavuus on menetetty. Onnettomuuden seurannaisvaikutukset voivat olla vakavat.

Vaarallisten aineiden kuljetuksien osalta OTI pitää tärkeänä, että kuljetuserien kokoa rajataan niihin onnettomuustilanteessa liittyvien lukuisten vaaratekijöiden vuoksi. Vaarallisten aineiden kuljetusmääriä arvioitaessa tulisi huomioida myös aineiden vaarallisuusluokat sen sijaan, että vaarallisia aineita käsiteltäisiin yhtenä kokonaisuutena.

Näiden lisäksi erityisesti jalankulkijoiden ja polkupyöräilijöiden turvallisuuden kannalta OTI pitää tärkeänä, että raskaan ajoneuvon kuljettajalla on kaikissa tapauksissa hyvä näkyvyys ulos ajoneuvosta sekä mahdollisuus tarkkailla ajoneuvon ympäristöä etenkin oikealle tapahtuvissa käänöksissä. Törmäyskohteista varoittavien uusien tekniikoiden yleistymistä raskaissa ajoneuvoissa tulee myös edistää.

Turvallisuuden parantamisen näkökulmasta OTI kannattaa luonnoksessa esitettyjä vaatimuksia ajoneuvojen kehittyneistä hätäjarrutusjärjestelmistä ja kaistavahdeista. OTI pitää myös tärkeänä, että mitoiltaan ja massoiltaan kasvaneiden ajoneuvojen turvallisuustilanteen ja onnettomuusmäärien kehitystä on seurattava aktiivisesti.

Kalle Parkkari
Liikenneturvallisuusjohtaja
Onnettomuustietoinstituutti OTI